

13.2.2009
Folia 21

Prijseten

In de herfst zong ik al de lof van de ideale universitaire mensa met laptopaansluitingen en comfortabele zitjes, vingervoedsel, uitgebreide informatie over productsamenstelling - en de onvergetelijke kantinepoes. Goed, Sorbonissimo komt er natuurlijk niet in één dag, dat begrijp ik ook wel. Mijn informanten zwerven elke dag langs Atrium, Agora en andere hotspots om verslag te doen. Ik heb geduld. Immers, veranderingen, zeker aan universiteiten, gaan langzaam, en uitbestede taken zijn daar geen uitzondering op.

Maar nu. In *Folia* van 30 januari zegt de interim-manager van Sorbon dat de prijsstijgingen van de afgelopen maand 'onvermijdelijk en keihard' zijn. Reden: de grondstoffenprijzen zijn zo fors gestegen. Uit het stukje (op pagina 4) blijkt dat hij gedeeltelijk refereert aan de periode van de laatste drie jaar, en aan zuivel, koffie en granen.

Hier begrijp ik niets van. We zijn hier weliswaar in de universitaire periferie, maar ook dan is zuiver argumenteren een vereiste, en hebben we niets aan vage generalisaties. Ter illustratie: de prijs van tarwe, het belangrijkste ingrediënt van brood, is in 2008 met 50 procent gedaald en staat nu nauwelijks boven de prijs van drie jaar geleden. Dus daar kan het niet aan liggen. Dat klopt ook precies, want elders in hetzelfde interviewtje zegt hij dat de prijs van de boterham niet verandert. Over welke andere granen hebben we het dan? Dat handjevol rijst in de soep? Dat enkele roggebroodje? Dan het geval van de koffie. Ogenscheinlijk is daar het prijsargument terecht. De gemiddelde prijs is sinds 2005 met 25 procent omhooggegaan. Maar daarbij moet meteen gezegd worden dat de prijs eind 2008 net onder het niveau van 1998 lag, na zeer scherpe dalingen (tot 60 procent) begin jaren negentig.

En hier ligt gelijk de tragiek. Zulke sterke prijsfluctuaties zijn rampzalig, en leiden tot cyclisch gedrag. Als de prijzen dalen, schakelen producenten waar mogelijk over op andere producten of investeren niet meer in hun plantages. Als de prijs dan stijgt, springt iedereen er weer op in. Zo rennen vraag en aanbod achter elkaar aan. Voor middenstand en distributie is dat ook moeilijk bij te houden. Maar telkens zien we dat prijsdalingen worden veronachtzaamd en prijsstijgingen worden doorberekend. Ik blijf dus bij mijn plei-ooi dat een universitaire kantine of mensa de eerste moet zijn om de consumenten helder te informeren. Over de prijs en over veel meer.

Louise O. Fresco is universiteitshoogleraar duurzame ontwikkeling.